

A megajánlási vita eredménye.

A magyar alkotmányos élet éppen hatvan esztendeje, tehát 1876. óta követi azt a szokást, hogy a törvényhozás a költségvetés letárgyalása után külön törvényben ad felhatalmazást a kormánynak arra, hogy a költségvetési előirányzatban felsorolt bevételeket az állami életben felmerült szükségletek fedezésére fordíthassa és a kiadásokat teljesíthesse. Tehát a magyar közjogi felfogás szerint a kormánynak csak a felhatalmazási törvény megszavazása után van joga arra, hogy a költségvetés előirányzata szerint alkotmányosan kormányozzon. Az úgynevezett appropriációs, azaz felhatalmazási, vagy megajánlási törvényjavaslat vitája, tehát teljesen politikai jellegű, mert kétségtelen, hogy a törvényhozás csak az esetben adja meg a kormánynak az alkotmányos szokás által aláírt felhatalmazást, ha a törvényhozók többsége bizalommal viseltetik a kormány és annak munkássága iránt.

Nagyban csalódtak azok, akik azt hitték, vagy azt várták, hogy a most lefolyt felhatalmazási vitában szenvedélyes ellenzéki felszólalásokra, támadásokra, vagy a kormánypárt és az ellenzék közötti heves összecsapásokra fog sor kerülni. A magyar közvélemény bizonyára a legnagyobb helyesléssel és megnyugvással látta, hogy a törvényhozás e politikai jellegű törvényjavaslat letárgyalásánál valóban hivatásának magaslatára emelkedett, így a két nap alatt lebonyolódott vita mindvégig a higgadság és nyugalom jegyében zajlott le. Ez a megfontolt józanság és higgadság jellemezte a vita kormánypárti és ellenzéki felszólalóit egyaránt, aminek okát elsősorban és legfőképpen abban látjuk, hogy a többségi pártot és az ellenzéki pártokat — a szociáldemokraták kivételével — tulajdonképpen semmiféle világnézeti ellentét, vagy véleménykülönbség nem választja el egymástól, amint azt Baross Gábor, a Nemzeti Egység Pártjának vezetőszónoka nagyon helyesen meg is állapította. A Gömbös-kormány politikája — ezt még a legszélsőségesebb ellenzéki harcosok sem vitathatják — nemzeti, keresztény és szociálpolitikai alapon áll, a kormányzati politika tehát minden kétséget kizáróan és közel négy esztendő eredményeinek tanúsága szerint azokat az elveket követi és azokat a célokat törekszik megvalósítani, amelyeket a magyar nemzet tulnyomó többsége magának vall és minden tekintetben helyesel. Ahol pedig nincsenek mélyreható világnézeti ellentétek, ahol nincs nézeteltérés és véleménykülönbség a kitűzött célok tekintetében, ott csak akkor fajulhat el a parlamenti élet heves küzdelemmé, csak ott fulladhat a törvényhozás munkája botrányokba és szenvedélyes összecsapásokba.

Tanév végén.

A jövő hét folyamán a tanítók, tanárok és tanítványok búcsút vesznek egymástól és mohón sietnek a vakáció, a boldog pihenés várvavárt ölébe, hogy a tanév és főleg az utolsó hetek túlfeszített fáradságait és izgalmaikat kipihenjék. A közülről a jól elvégzett munka és kötelességtudás tiszta lelkiismeretével indul a vakáció örömeinek, az meg is érdemli azokat, akinek pedig lelkiismeret-könlőését kisebb-nagyobb foltok tarkítják, az vessen magára, hogy a zavartalan pihenés helyett kénytelen lesz időközönként a foltok eltüntetésére nagymosást rendezni. Egyedül a szülők azok, akik itt maradnak súlyos gondjaikkal részben a várakozásukat ki nem elégítő bizonyítványok, részben a beíratási-, tan- és tankönyvdíjak előteremtése és nem kisebb részben az életbe lépő, illetve lépni akaró gyermekük elhelyezése miatt.

A legtöbb szülőnek „fenomén” gyermeke van és csak rendkívüli, kivételes esetekben hajlandó elismerni, hogy a fenomén csak középszerű tehetség, holott a valóságban a középszerűség fokozatainak legalsóbb fokán áll. Megbocsátható ez a szent vakság, de nem válik előnyére a gyermeknek. A tanító, tanár, akinek erkölcsi kötelessége minden elfogultság nélkül, a legőszintébb pártatlansággal foglalkozni tanítványa képességeivel, szembe kerülni a szülők, de főként az anyák délibábos képzeletével. Ezekből az átom-szerű képzetekből egy felette sajnálatos szellem alakul ki a szülők között az oktatókkal szemben. Amikor pedig megkezdnek a rossz bizonyítványok, egy jól ismert szülői vád zúdul az oktató fejére: az üldözés vádjá. Miután pedig aligba akad olyan szerencsés tanító, vagy tanár, akit jósorsa mindig csak a leglehetségessebb, vagy a legszorgalmasabb tanulókkal ajándékozna meg, tehát valamennyi

oktató ki van téve ennek a vádnak a rossz bizonyítványu gyermek és szülei részéről. Tagadhatatlan, hogy az oktatók között is akad olyan, akire a jóakarati hiánya és az üldözés vádjá rábizonyítható, de egy-két esetből általános szabályt nem lehet alkotni.

A legtöbb esetben az a hiba, hogy a szülők nincsenek teljesen tudatában annak az alapvető körülménynek, hogy az iskola és a család egymást kiegészítő része a nevelésnek és a tanításnak. A nevelés a család kötelessége és a jó nevelés alaposan megkönnyíti a tanítást. Fájdalom, a jó nevelés tudománya nemcsak elsőrendű művészet és nagy erkölcsi fensőbbesség, hanem a rátermettség mellé időre, nyugalomra és anyagi javakra van szükség. Ezekkel az eszközökkel ma már minden századik család bír.

Viszont az is igaz, hogy valamikor ilyen fensőbbeségek értékek és anyagi javak nélkül tudtak az egyszerű és szegényebb szülők is egészen jól gyermeket nevelni és pedig szigorúsággal és fegyellemmel. A rossz bizonyítvány okozta sebeket az édesanya kevésbé babusgatta, az apa pedig olyan veréssel intézte el, hogy vőlegény korában is megemlégette.

Mi volna tehát a teendő az iskola és család közös érdekében?

Tanárnak, tanítónak megajánlani az életstandardját, hogy anyagi gondoktól mentesen pártatlan és ideális lélekkel taníthasson, nevelhessen.

A tanulót pedig tanítsák meg a szülők a tiszteletről, szorgalomra, kötelességtudásra. Ha ezt a gyermek megtanulja, akkor azt is tudni fogja, hogy az iskolában nem lehet neki más ellensége, csak saját maga.

(—ány)

Magyar-lengyel kapcsolatok.

Irta: dr. vitéz Nagy Iván a Magyar Nemzetpolitikai Társaság elnöke.

A magyar és lengyel nemzet szinte egyidőben lépett Európa történelmének színpadára. Szent Adalbert tőlünk megy tovább Lengyelország megtérítésére, miután Géza fejedelem udvarában sikerült elhítenie az új hit hamar kiterjedése. A két pogány nép majdnem egyidőben hajtotta fejét keresztvíz alá. A legenda szerint Miesko lengyel herceg küldöttsége II. Szilveszter pápától királyi koronát kért, amit el is készített. De mielőtt átadta volna, megjelent álmban egy angyal és azt mondta: „Holnap napkeltevel megjelenik előtted egy eddig ismeretlen népek küldöttsége. Ezek azért jönnek, hogy fejedelmük számára koronát adományozz. Add nekik azt a

koronát, ami már készen van.” És valóban, másnap reggel megérkeztek István magyar királynak küldöttei a lengyel származású Asztrik apát vezetésével és az égi szózat hatása alatt a lengyel királynak szánt koronát így kapta meg a magyar István, hogy az immár ezerszázados Szent Korona örök szimbólumává váljék a magyar és lengyel nép együttműködő baráti érzésének.

A monda szerint Géza első felesége lengyel királyi leány volt, és arról is tud a hagyomány, hogy árpádházi Szent Imrénének felesége is a lengyel Miesko leányai közül került ki. Ettől kezdve a két ország királyi családjai között számtalan ízben fűződtek rokoni szálak. Így

vette el Béla herceg Rixa királyleányt, a Pomeránia legyőzésekor tanúsított vitézsége jutalmául kapva meg annak kezét. Ettől kezdve a lengyel Piastok vére is ott csörgedezik az árpádházi királyokban, akik kölcsönösen támogatják egymást az akkori idők sajnálatos tesztvérboruiban. Meg kell állapítanunk, hogy a két népet kilenc századon át sok kapocs fűzte egybe és soha semmi sem választotta el egymástól. Szent László vendégszerető udvarába fogadta II. Bátor Boleszlávot és kivevve a cseh királyt Krakóból, ennek fiát, Mieskót ültette a lengyel trónra. Könyves Kálmán és III. Boleszláv Csehország ellen szerződést kötnek abból az alkalomból, hogy a lengyel király, mint zarándok, felkereste az akkori Közép-Európában különösen tisztelt Szent István király fehérvári sírját. Ez az első, Csehország ellen irányuló megállapodás volt később is vezérlő elve a többi magyar-lengyel megegyezésnek is és reméljük, hogy ez lesz irányvonala a mostani magyar-lengyel barátkozásból származó szorosabb együttműködésnek is.

A Boleszláv halála után beállott zavaros állapotok közepette Oroszország felé eső határai ellen való védelem volt a célja annak, hogy III. Béla Endre herceget beiktatta a halicsi hercegségbe. Ez volt az egyetlen idő, amikor a két ország dinasztíája szembenállott egymással. IV. Béla király azonban már újból visszavonul a kárpáti határokra, s az egykori hódítás emlékét csupán a magyar király nagy címének ez a kifejezése tartja fenn: „Rex Ruthenorum Galicie et Ladomeriae”. A lengyel-magyar idősleges ellentét méregfogának kihúzásával egyidőben Szemerés Boleszláv feleségül kérte IV. Béla király leányát Kunigundát vagy Kingát, akivel szűzies házasságban élve az Árpádházról származó királyi szentek számát növelték, mert Lengyelországban Kingát boldogként tisztelik.

Az Árpádház kihaltával az Anjouk kerülve a magyar trónra, Károly Róbert feleséget mindjárt Krakóból hozott magának, nőül véve Lokietek Ulászló leányát, Erzsébetet. A Piastok és Anjouk I. Ulászló és III. Kázmér, valamint Károly Róbert és Nagy Lajoson keresztül két generáción át a legszorosabb kapcsolatot építették ki népeik között. 1335-ben a visegrádi várban tartott fényes fejedelmi kongresszus hosszú időre szabott irányt a Dunavidék külpolitikájának, amely a két ország barátságán épült fel. Amikor aztán a lengyel korona is Nagy Lajosra szállt, Kelet-Európában a hegemonia a lengyel-magyar unióé lett, melynek kezét hatalmas uralkodók keresték. Nagy Lajos halála után Hedvig az ifjú magyar királyleány került a lengyel trónra, aki kezét és szerelmét az árpádházi térítő királyok példájára Istennek ajánlva Jagelló Ulászló litván fejedelemnek ajándékozta, aki megígente, hogy egész népével áttér a keresztény hitre, ha Hedvig őt férjül fogadja.

III. Ulászló személyében vértanú király is került a magyar trónra. Az ifjú király a lengyel és magyar keleti vé

kor is magukéva tennék, amikor választópolgáraik előtt beszélnek, annyival is inkább, mivel kétségtelen, hogy az ellenzéki pártok politikai tevékenységének létalapját és létjogosultságát nem a kormányzat minden áron való támadása s nem a kormányzati munka örökös becsmérlése és lebecsülése adja.

A magyar nemzet bizonyára nagy hasznát látja annak, hogy a törvényhozás nyugodt légkörben végzett az alkotmányos megajánlás teendőjével s ezután a kormány is nyugodtan folytathatja a nemzet jobb jövője érdekében kifejtett nehéz áldozatos munkáját.

ba, ahol az ellenzék a maga önző politikai céljai érdekében a személyeskedés területére téved, vagy meddő vitákat folytat a felelős kormányzat munkájával szemben.

Igazán örvendetes, hogy ezuttal a felhatalmazási vita keretében kifejezésre jutott a magyar nemzet és a törvényhozás tulnyomó többségének ez a világnézeti egysége s így a vita nyugodt, sima és nagyobb zökkenőktől mentes lefolyása hű tükörképe volt az egész országban uralkodó rendnek, fegyelemnek, amely oly kedvezően különbözteti meg megcsontított országunkat a forrongó és vajudó Európa többi más államától. Igazán örvendetes, hogy a felhatalmazási vitát nem zavarta meg

az a bántó hang, amelyet az utóbbi időben egyes ellenzéki népgyűléseken hallottunk felcsendülni, ahol egyes ellenzéki vezérpolitikuskok legfontosabb feladatuknak azt tartották, hogy jobb híján a kormányt, elsősorban a miniszterelnököt saját személyében támadják, befekitsék és különböző rágalmakkal illessék. Igen üdvös, hogy ez a gyűlölködő és személyeskedő népgyűlési hang ezuttal nem jutott el a magyar törvényhozás termébe s nem némitotta meg annak a mai időkhez méltó komoly és felelős munkáját. Nagyon kíváncsok lennének, ha a magyar parlamenti ellenzék vezetői ezt a nyugodt és fegyelmezett magatartást a törvényhozás falain kívül, tehát ak-

geken megjelent és egyre félelmetesebbé váló török veszedelem ellen a két nemzet világi csapataival igyekezett felülkerekedni. A magyar és lengyel seregei élén vitézkedő fiatal király azonban 1444-ben Várnánál a már majdnem megnyert ütközetben hősi halált halt s elestével felbomlott a második lengyel-magyar perszonál unió is. Zsigmond lengyel király azonban nagy sujtatva a magyar kapcsolatokra, Szapolyai Borbálát vette el feleségül, leánya Izabella viszont Szapolyai Jánosnak lett a felesége és fiuk, János Zsigmond alapította meg az erdélyi fejedelemséget, amelynek Báthory Istványa viszont bár rövid, de dicsőséges és ragyogó fejedelmi korszakot jelentett Lengyelország számára is. Zsigmond magyar barátságára jellemző, hogy 1526-ban a török ellen készülődő II. Lajos táborába 6000 lengyel vitézt küldött, akik közül Mohácsnál a kemény küzdelemben sokan elpusztultak. Emléküket most az egykori csatatéren oszlop hirdeti.

Az erdélyi fejedelmek többször gondoltak a lengyel koronára remélve, hogy annak birtokában talán felszabadíthatják Magyarországot az idegen uralom alól. Szobieszkzi János részéről különös támogatásban is részesültek. Thököly Imre kérésére személyesen kísérelte meg egyezségét létrehozni a nemzet és király között, de önzellen magatartását Bécsben félre magyarázva megvádolták, hogy a magyar trónra tör. Érdeklődésének következménye volt, hogy maga II. Rákóczi Ferenc is Lengyelországba menekült, ahol már Erős Agost alatt kiépítette az után összeköttetéseit a varsói francia követek útján XIV. Lajossal.

A XVIII. század utolsó harmadában bekövetkezett legyél tragédia a szomszédos és baráti magyar nemzet lelkében mély nyomokat hagyott. Az 1931-iki lengyel felkelés idejében lélekzet visszafojtva figyelte a magyarság a lengyel szabadságért folytatott küzdelmet és Macievoice és Ostrolenka ugyanúgy benne élnek a zsarnokok elleni küzdelem történetének magyar lapjain, mint a mi szabadságküzdelmeink emlékei. A szabadságharc leverésekor a magyar megyék felírtak a királyhoz a lengyelek érdekében, majd az 1832-re összehívott országgyűlésen Kőlcsey és Deák követelték a szabadságot és igazságot a lengyelek számára. 1848-ban a legendássá vált Bem apó és Dembinszky tábornok külföldről jöttek hazánkba, hogy felajánlják szolgálataikat az elnyomók ellen. A közel 2000 főnyi legyél légió, a Monti ez-

redes vezetésével alakult olasz légióval együtt, a Habsburg elnyomást nyögő lengyel-magyar olasz népek szabadságra törő összefogásának volt vérrel megpecsételt szimbóluma. Amikor viszont a lengyelek 1863-ban újból felkeltek elnyomók ellen, a maga is száműzetésben élő Kosuth Lajos 20.000 fegyvert ajánl fel a küzdelemhez és magyar légió szervezését tervezi.

A világháború során a Galiciában vérzett magyar ezredek úgy tudták, hogy ők nem a monarchia, hanem az újjászülött Lengyelország szabadságáért vonultak hadba a moszkovita rablartók ellen. És amikor az összeomlás és a vörös hadak elárastották Oroszországot, megint csak Magyarországot volt az, amely a fegyverben álló lengyelség végső küzdelmére készült hadserege részére municiót és egyéb hadi felszerelést juttatott.

Ezer év távolából végigfutottunk azokon a pontokon, amikor a két nép — egy rövid időponttól eltekintve — mindig egymás mellett és egymás érdekében csinálta a maga politikáját. Ha az Árpádok és az Anjouknak külpolitikáját egy vonalra egyszerűsítjük le, akkor a Róma-Buda-Krakó-Varsó vonalat kapjuk. Ezt a lengyel magyar-olasz vonalat törte meg Luxemburgi Zsigmond germánbarát politikája, amely a magyarságot nemcsak politikai és gazdasági, hanem kulturális tekintetben is a német érdekszférába vezette.

Az egyes népek külpolitikai kapcsolatainak kiépítése kétségtelen, hogy a nemzeti érdekek irányában történt, de az is bizonyos, hogy nagy szerepe van a népek egymás iránt érzett szimpatiajának is. S ki merné mondani, hogy a magyarság nem egyértelmű helyesléssel örvendezett, hogy a magyar miniszterelnök újból felkereste a Visztula mentén ezeréves barátainkat. A reformkormány külpolitikája az ősi árpádai tradíciók felélesztésére mutat. Reméljük, hogy az ősi barátság feléledése lehetővé teszi, hogy mihamarább kezefogassunk újból egymással a Kárpátokon.

Az ország kivételében mind nagyobb szerepet játszanak Magyarországon begyűjtött, vadon termő gyógynövények. Az utak és szántóföldek széléről, legelőkéről összehozták és egybe, ként veszendőbe menő gyógynövényekért a kiviteli cégek rendszeren jó árat fizetnek. Felhívjuk olvasóink figyelmét az ország legrégibb gyógynövény kiviteli cégének, a „Pantodrog” Magyar Gyógynövény r.-t.-nak lapunk más helyén közölt hirdetésére és b. figyelmükre ajánljuk a gyógynövények begyűjtésével járó foglalkozást.

Az Erdélyi Kiállítás székely szobájáról.

Mije a magyarságnak Bethlen Mária grófnő!

Az ősi Salgó vár alatt meghúzódó Salgótarjánnak ünnepi hete volt. Falai között megnyitott az „Erdélyi kiállítás”.

Nem egyéni üzleti vállalkozás volt ez, nem lármás mintavásár. Nem is mezumi látlat. Egészen más.

Bizonyosságtétel volt ez a gyönyörű kiállítás arról, hogy a leigázott erdélyi magyarság életerejét a bitorlók semmiféle hatalma se bírja guzsba kötni.

Erdély önmagához mindig hű lelkének kitárulása, háziipari és népművészeti remekében. Az erdélyi magyarság és a hun mondanakörből előlépő székelység alkotóképességének együttes bemutatója. Két ékes földi csillagkép: Erdélyi Sassának és a székelyek csillagának összeleltetése.

Profán nyelven szólva: céltulajdonos Nagymagyarország elrabolt paradicsoma, Erdély fajmagyár népe.

A kiállítás anyaga páratlan volt. a maga nemében egyedüli, összehozásában tökéletes és legnagyobb értékű gyanánt zordonul konzervatív.

A népi erő, amely létrehozta, ősi és forrása ma is ugyanaz, mint ezredévek előtt. A Maros, a Küküllő, a Szamos, az Olt és az Aranyos vizei táplálják az örök úde magyar áloet, a folyton termő csodafát. Terméseivel ujjal és gyaparszik az életnedve, csupa hamvas a szűzen fogant mindegyik gyümölcse.

Ez az életakarát törhetetlen. Balsorsában sem ismer megállást vagy megtorpanást. Böven butog a teremő képzelet. Színes álmokat s keményen példázó allegóriákat sző és létezőképe, éltető eleme, hogy azon szengén meg is valósítsa önkéze munkájával.

A ház, rendületlenül bizó erdélyi lélek gudagon bontja ki szárnyát.

Naiv báji, természetesen szépség, szöndős művészet, anyag és alakbeli válto-

zatosság pompázik az Erdélyi Kiállításon, de túl a színek és formák káprázatos zuhalagán a magyar lélek zárandokhelyévé avatja azt a szerzte áradó ünnepi hangulat, a népi hagyományok bűvös varázsa, a századok lehellete.

Felemelőn szép a méreteiben szintén hatalmas kiállítás ügyvitele is.

Minden, az első elgondolástól és az anyagösszeállítás megszervezésétől kezdve, a csomagolás, az elvámolás, a szállítás, az elrendelés, az árusítás, a vizsacsomagolás, az odaszállítás és a rengetek levelezésszerű, a jövedelemmel való elszámolás: egyetlen csodálatos lélek gondja és jórszát személyes munkája.

Népmesékben játszó jószágos tündérek legjobbjai lép elő valóságként elének.

Özvegy Bethlen Sándorné, a fejedelmi vérből származó Bethlen Mária grófnő, Torda birtokosa, a székelyek és az erdélyi magyarok nagyságos Pálnője, a mai Erdély legelső Nagyszasszonya.

Bethlen Máriát, az Isten udvarának nemesét, nehéz a maga ügyében megszólaltatni. Sohasem keresi önnön dicsőségét, sem e világi élet jutalmát. A lelke teljes odaadásával a népeért él. Nincs egyetlen hűségös nógondolata. Távol áll tőle minden érzélgős vagy romantikus ellágyulás. A bölcsesség vára és a magyar akarat kardvirága. Pillérként emelkedő határozottság magyar hit, férfiakat megszégyenítő bátorság és munkabírási. Egy dolog van, amit büszke önértéssel mindenkitől megkövetel a Székelyföld és egész Erdélyország Pálnője: népeinek megbecsülése, ezse és keze munkájának tisztelése, jellemének csodáló szeretete!

Bethlen Mária állandóan uton van. Felkeresi a Svajcnál szebb Székelyföld szurdokaiba rejtett falvakat, városokat és

Megnyílt AZ USZODA ÉS STRANDFÜRDŐ!

Tisztelettel értesitem a város igen tisztelt fűrdőző közönségét, hogy az átalakított modern és higiénikus, kristálytiszta vízzel bíró uszodát és strandfürdőt megnyitottuk.

Szakképzett uszómester, kényelmes kabinok és öltözőhelyiségek, olcsó és jó búfá áll az igen tisztelt vendégeink rendelkezésére. Szíves pártfogásukat várjuk vagyok. Teljes tisztelettel:

NAGY JÓZSEF.

Hírek és különféle

Primícia. Gyelvy Géza városunk fia, akit e héten szenteltek pappá Esztergomban, első szentmiséjét 28-án d. e. 9 órakor tartja a Szent Ferenc-rendi új templomban.

A Szent Erzsébet nőegylet ez uton mond halás, ezer köszönetet a Salgótarjáni Köszénbánya mélyentisztelt Igazgatóságának jószágáért, amellyel a Bánya zenekarát június 14-i jótékony célú néppünneplén kegyesen átadni engedélyezte és ezzel a nyári ünnepély sikerét igen nagy fokban emelte.

Félszázados jubileum. A Salgótarjáni Ipartestület 1936. évi június 28-án, vasárnap délelőtti pontosan 11 órakor Diszközgyűlés keretében ünnepi megfennállásának 50 éves jubileumát Az ünnepély sorrendje: 1. Délelőtti 9 órakor ünnepélyes istentisztelet az összes templomokban. (Gyülekezés és indulás az Ipartestület székházából fél 9 órakor, a Salgótarjáni Bányalászló zenekar közreműködésével, Vilezsál Richárd karnagy vezetésével.) 2. Délelőtti negyed 11 órakor a főteri vasutállomásra érkező vendégek fogadtatása. 3. Délelőtti fél 11 órakor a Hősök szobrának megkoszorúzása. 4. Délelőtti 11 órakor Diszközgyűlés az Ipartestület székházában nagytérmeben. 5. Délután 1 órakor Diszbed az Ipartestület székházában. Az ebéden való részvételt június 23-ig az Ipartestület elnökségénél kell bejelenteni. Diszközgyűlés tárgysorozata: 1. Hisekegy, éneklő a Salgótarjáni Bánya Iparosok Dalárdája, Vilezsál Richárd karnagy vezetésével. 2. Elnöki megnyitó. 3. Az Ipartestület 50 éves történetének rövid ismertetése. 4. Elismerő oklevelek átadása. 5. Üdvözlések. 6. Himnusz, éneklő a Salgótarjáni Bánya Iparosok Dalárdája, Vilezsál Richárd karnagy vezetésével.

SZINHÁZ.

Szombaton, 20-án 2 előadás, délután 5 órakor, 20-80 filléres helyárakkal **Uri Lány**. — Este negyed 9 órakor méreketlen felemelt helyárakkal: Tamlás és Oldalazék 180, Kőrszék 110 P. Zártszék 70, Szomszatlán ülé 50, Állóhely 40 fillér. **AGAI IREN** a magyar filmek leg-szebb primadonnájának egyetlen vendégjátéka a **Mese a Grand Hotelben** című, énekes, táncos slágeroperettben.

Vasárnap, 21-én 3 előadás, délután 3 órakor 16-60 filléres helyárakkal **Bécsi tavasz**. — Délután fél 6 órakor 20-80 filléres helyárakkal **Budapest-Wien**. — Este negyed 9 órakor bérletszűnetben rendes helyárakkal, a leg-mulatságosabb operettjüdonőség a **Kékcsohányt feleség** kről színe.

Hétfőn, 22-én este negyed 9 órakor, 16-60 filléres helyárakkal utóljára a **Házasság** kerül színe, csak felnőtteknek.

Kedden, 23-án, bérletben az Andrássy-uti színházban 200 előadást ért slágervendégjáték a **Méltóságos asszony**.

a háziiparral foglalkozó nép közé vegyül, Szemmel láthatóan örül a néplelek gazdaságán.

Odaül a szövöszékek mellé és a görénscérek forgó korongjához. Türi a földgázzal hevített égetőkemencék melegét. Ott van a fataragók salujánál, a butorkészítők esztergája mellett.

Szeretettel simogatja székely öregek készülőfélben lévő kerek vagy „hosszú” bőrvánkosait s magukat a dolgos kezeket, amelyek csupán a hüvelykujj méretével mérlik ki a nagyszerű bonyolított cikornyákat. Torda és Korond csillogó mázu edényeit, kék zöld színezésű karcu boklyait, szűrrátetésű lágyfinom abapostlót, a gyermeki játszószereket, mind, mind szeretetébe fogadja.

Ödotelepszik a kézimunkájukkal remekelő lányok és asszonyok közé, elfogadja szíves marasztalásukat, velők egy táblól eszik — a közben fürkésző szemmel kutatja föl a százados mezumi értékű, körömszél mázu gyönyörű tájansz talakat. Majolika finomságu valamennyi. Mindegyikhez boldog és küzdelmes családi hagyományok egész láncolata fűződik.

S mindenütt ahol csak megfordul, irányít. A nemrég (I) dicséretesen működő marosvásárhelyi szövő és agyagipari iskolában szerzett ismereteket ki-egészíti, finom etnografiai stílusérzéke, intuitív tehetsége és a históriás multból táplálkozó műveltségének kincseivel.

Népi himeket mintáz, de a motívumok közé beviszi az erdélyi fejedelmi családok a Bethlenek, a Rákócziak címerpajzsának vonalait.

Elragadtatott csodálattal nézi, mint kerülnek ki V. A., az egyszerű székely östehetség mintázó keze alól a szebbnél szebb szobrok: a népi foglalkozás köréből választott jellemképmások és csoportok, vagy a tulipántos lédáján sötétlen pipáló karakán góbbé, aztán Erdély jellegzetes állatjai, bivalyok, tülekedő szilajmarhák, medvék. ...

Micsoda megfigyelő és kifejező készség! S a világon egyedül álló eljárással, a szalonnás mázolásból kapiák ragyogó fekete fényüket.

A székelyek Grófiának szíve remeg is, repes is, amikor először vesz a kezébe a mackók közül olyat, amelyiket csak úgy ösztönösen hátrafelé fordított fejével örökített meg a népi művész.

Megek és ezer éve tapasztolt utamon dörmögi a tordai Nagyszasszony lelkébe az okosmedve — de nem felejttem a közeli multát, amikor még vidám magyar vadászok és dölceg, bátor, székely nők léptétől dobbant meg a Székelykő gerince, Görgény, Gyergyó, a Relyezát és a Hargita ünnepiesen kongott meg a Szent László hasadték pereme.

Bethlen Mária megcsókolta az okos hű medvét és a kisördülő kőnyye harmatával-mingyárt meg is keresztelte:

„Édes” Visszatekintő Medve! Bizonyára ebben a visszaváncokzásban érezte meg legjobban, hogy neki isteni küldetése van arra, hogy ébren tartsa a népet! ...

A népi kincsek, Csaba királyi csillagmorzsáinak felkutatása a Bethlen Máriára váró munkának még csak alig ötöd része.

A magyar papok és tanítók segítségével megszervezte az áruk összegyűjtését és a községekben bokrokként csoportosuló mesterek és kézimunkázó nők összeírását. Aztán mikor vagontételekben együtt van egész Erdély választékos népi kincse, utra kel, forró nyárban vagy esős őszben, hogy a szállítmányt a népe javára pénzzé tegye.

Kisérője Éva grófnő, tengernyi munkájának egyetlen osztályosa.

S a székelyek Nagyszasszonya harmadik osztályon és teherautón utazik, Magyarhonba szakadt erdélyi honfitársainál száll meg a leggyeszerűbb papíron levelez megfog minden garast, hogy a népének minél több jussón belőle.

HALÓK EBÉDLŐK ÚRISZOBÁK kombinált berendezések Budapesti Bútorszalonban

Budapest, VIII. Baross-utca 21.
Nagy választék. Kedvező részletek. Ár-
díjmentesen bemutatja. Szobahátor vá-
rásiára csatlakoztatott költséget
viszontérítjük.

**A rendkívüli házadómentes-
séget a m. k. pénzügyminiszter 179048/
935 VIII. a. sz. alatt keltő évre, azaz
1937. év végéig újból meghosszabította.**
Sajnos azonban, hogy úgy térben, mint
időben a kedvezmény nagyon meg van
szorítva úgy, hogy a szorosan vett bel-
városra szorítkozik a mentesség, ami azt
jelenti, hogy az u. n. Rokkant telep, a
szent Ferenc telep Forgács a. stb. terü-
leteken ezentúl az építkezők rendes
adómentességet kapnak és pedig, akik
olyan helyre építkeznek, ahol ház még
nem állott 15, lebontott ház helyére pe-
dig 10 évi, de csak az állami adóra vo-
natkozó kedvezményben részesülhetnek.
Bővebb felvilágosítást a hivatalos órák
alatt a városi adóügyi osztály ad.

**Zagyvapállván f. hó 15-én a Bá-
nya Casinóban óriási érdeklődés mellett
tartott propaganda előadást a Nemz. mun-
kavédelmi szervezet Marnó Tivadar ny.
alezr. vezetése mellett. Már 4 órakor zsúfolt
volt a terem amikor a bgyarmati vendégek
megérkeztek. A dalárda Cseh J. karnagy
vezetésével a Hísekegyet intonálta, utána
Farkas István gimn. ig. tartott nagyhatású
mélyen szántó gondolatokkal telt pro-
paganda beszédet. Rámutatott a magyar
regeneráló és erőre, mely már sok nagy
bajon vezetett keresztül a magyar nem-
zetet és most is lelke teljes erejével hi-
szí és vallja, miként a multban úgy most
is ha összefogunk akkor kijut nk a nap
fényes feltámadására. Megrázó erővel
festette le nemzetünk sorsát, példálózva
Herczeg Ferenc jubilaris irónk a Bányász
című színdarabjából, csak a testvéri ösz-
szefogás az önzetlen keresztény munka
az, amely szétfogja morzsolni az előttük
elzáró Trianonit sziklát! Hosszan tartó
teljes tapsvihar jutalmazta a grandiózus
beszédet, utána Honli Sándor tárogató
művész adott elő magyar kuruc nótákat,
majd Frecska Dénes szavalt el nagy
hatással a Gyáva ellenség című irreden-
ta verset. Utána Marnó Tivadar ny. a-
lezredes az ő közvetlen modorával adta
elő a légvédelmi intézkedések című ta-
nulmányát és egyben a Gázriadó esetén
kiadott 10 parancsot sokszorosított pél-
dányait osztotta szét a hallgatóság között.
Az igen értékes szép előadásokat Fischer
Ferenc bányatanácsos köszönte meg,
azután Baglyasaliják mentek át folytat-
va propaganda útjukat.**

A kiállítások rendezése — buzgó
kezek segítségével is — az ő vállaira
nehezedik. Ládák halmait között sürgölő-
dik, szállítókkal tárgyal, éjfélok pihen
le, a munka lázában akárhányszor va-
csoarázni is elfelejt és reggel 6 óra előtt
már talpos van.

A kiállítás tartama alatt a 10 óras
tárlati időt alsz szakítja meg másfél órai
pihenő, bagyan annak nevezhetjük azt
az életrendet, hogy gyors ebédelés után
rongtóg levelezést bonyolítja le.

Sokat levelez külföldre is, mert tö-
rekvése oda irányul, s célját már el is
érte (Hollandiában és más országokban)
hogy a külföldön is piacot teremtsen.
Sok őszirte rokonszenvet és kapcsolatot
is hozott már így létre.

Három éve a gödöllői cserkész nagy-
táborban 60 nemzet és dominium ifjai
előtt valósággal a világ kirakatában jelent
meg. Az egész földkerekség adózott ak-
kor elismeréssel a művének és népe mű-
vészetének.

A kiállításokon hűséges társával
székely rokolyában és gyönygös mellény-
kében járt. Ezzel népszerűsítte az ősi vi-
seletet és hitvallást tesz az élete egyetlen
céljáról, vezető gondolatáról:

Mindent a népet és a néppel együtt!
Az Erdélyi Kiállítás legvonzóbb és
legelragadóbb jelensége maga a felséges
Nagyasszony, aki fáradhatatlanul kalau-
zolja a látogatókat, az iskolák növendé-
keinek előadást tart és az egyénisége
kiszáradásával szerez jóbarátokat Erdély
ügyének.

Gondolata mindig otthon jár, tehát

Florisztikai adatok Salgótarján és környéke ismeretéhez.

Irtá: Dr. Dornay Béla.

(Folytatás.)

Borbás egy másik, 1876-ban meg-
jelent dolgozatában, a következő növé-
nyeket sorolja fel Salgótarjánból:

Asplenium septentrionale (L.) Pécs-
kő sziklái, Salgó Tarján mellett (II) Ezt
a szép harasztot a Pécskő tönkretétele
előtt, e sorok írója is bőven találta ott,
akárcsak a bárnai Nagyikő bazaltsziklái
is. Ma már mind a két helyen jótórnán
kipusztították e csodabegyek vandál tönk-
retelésével!

Cystopteris fragilis (L.) a lobulato
dentata: Salgó-Tarján.

Equisetum avense b) memorosum
A. Br. „árkokban Salgó-Tarján és Somos-
Ujfalu (II) között.”

A szomszédságból pedig a követ-
kezőket sorolja fel Borbás:

Polypodium vulgare L. a) commune
Milde, a Karancshegy vágásaiban Somos-
Ujfalunál.

Athyrium Filix foemina a) denta-
tum Doell. Somos-Ujfalu és Bárna körül.

Asplenium Trichomanes Huds. a)
commune Godr. a Sátorhegyen Somos-
Ujfalunál, a somoskői vár bazaltsziklái.

Phegopteris Dryopteris (L.) Bárna
és Mátra-Szele közt.

Aspidium Filix más (L.) c) crena-
tum, Somos-Ujfalu, e) Heleopteris Borkh.,
a Sátorhegy árnyékos és sziklás helyein,
Somos-Ujfalunál, Mátra-Szele és Bárna (II)
között.

Cystopteris fragilis (L.) b) anthrisci-
folia (Hoffm.), Somos-Ujfalu. De Salgó-
tarján több távolabbi községéből is talá-
lunk itt növényfelsorolásokat.

1878-ban „Vizsgálatok a hazai Ara-
bisek és egyéb Cruciferák körül” c. dol-
gozatában, Borbás a következő növénye-
ket sorolja fel:

Arabis arenosa (L.) a Karancshegy
irtásaiban. d) petrogena, in monte Ka-
rancs.

Cordamine impatiens L. „in silvis
ad Sajgó-Tarján.” (sic! Dr. D. B.)

Hesperis runcinata W. kit. „inter
frutices inter Pállalva et Salgó-Tarján
proxime cauponam stationis viae ferreae
Salgó-Tarjánensis.”

Erysimum odoratum Ehrh. b) denta-
tum Koch. „in caeduis montis Karancs
ad Somos-Ujfalu.”

Az Evang. Nőegylet

hagyományos gyermek uzsonnázásával
kapcsolatos jünialist alaposan befolyá-
solta a kiszámíthatatlan időjárás, aminek
ellenére is azonban szép erkölcsi és
anyagi eredményt ért el. A Nőegyleti
lelkes és fáradtságot nem ismerő asszo-
nyok ezuttal Dr. Csengődy Lajosné,
Köntzey Ferencné és Gólián Rezsőné
irányításával látták el minden elismerést
megérdemlő munkájukat. Pénzbeli adomá-
nyokká támogatatt a közös ügyet
Moticska Nándorné 5 P. Megele László-
né 5 P. Niederland Gyula 5 P. Bollner
Pál 2 P. dr. Csengődy Lajosné 2 P. Brun-
csel József 2 P. Donáth Mihályné 2 P.
Stenczel József 2 P. Ezenkívül számos
1 P. és ezen aluli adomány folyt be.
Természetbeni adományokat juttattak:
Urbán Kálmán és neje, Csincsik Ár-
pádné, Gasparik László, Fric Vilmosné,
Paksy Árpádné, Hartay Rezsőné, Fabi-
nyi Józsefné, id. Urbán Kálmánné, Ta-
kács Gyuláné, Patay Gusztávné, özv.
Weiszbacher Jánosné, Dubinyi Lajosné,
Csarba Mária, Gólián Rezsőné, dr. Cseng-
ődy Lajosné, dr. Tóth Józsefné, Juras-
kó Elekné, Köntzey Ferencné, Csernok
Gyuláné, Bruncsó Béláné, Deák Józsefné,
Czirbes Istvánné, Wiesinger Károlyné,
Duda Lajos, Schreiner Jenőné, özv. Gáb-

mindenütt a fő helyen rendezte be a szé-
kely szobát és meggyújtja benne a pet-
róleum lámpást.

A példabeszédek Könyvének okos
és erős asszonya áll előttünk. Az Urat
félő asszony, aki jót cselekszik élete tel-
jes napjaiban. Megfogja a fonálát és
megszövi gyapját, hogy befűdözze a né-
pét. Felkel éjjel is, hogy kényeret szeg-
jen a szűkülőknek. Kézével oltalmaz-
za a gyámoltalant. Bölcsesség és kegye-
ség törvénye van az ő ajkain. Erős dol-
gokra nyújtja ki a karját.

Éjnek évadján sem alszik ki a vi-
lága. Szemmel tartja a háznép övényeit.
Sok nő gyűjt gazdagságot, de ő felül-
mulja valamennyit.

Folyton lobog Bethlen Mária szö-
vétneke. Csikorság gyantailatú fenyű-
ben is virtuálisan benneizzik a tűz.

A kiállítás legdrágább, legértéke-
sebb tárgyai csupa jelképes ereklyék.
Ilyenek a Visszatekintő Medve a székel-
szoba lámpája, a Titkoskancsó, a Bokré-
tás lovas vitéz, egy felfedezett régi szé-
kelyhimzésen és a székelőföld különleges
néprajzi ritkasága és bűszkesége a kék
tulipán.

Nem akadhat oly magyar, aki szí-
vébe ne zárná a nagy szervezől a nem-
zeti küldetésben járó Bethlen Mátiát,
akinek acélfényű szemében állandóan
az elrabolt, de el nem vesztett Édenkert
Erdélyképe tükröződik vissza! Mindig
és mindenholgyan vissza!

Az apostolokdó Nagyszasszony ér-
kezése a magyar Szentföld bármely tá-
ján örömmünne, távozása sajnó fájdalom.

ler Vilmosné, Müllerné Fabini Zsófia,
Hajek Jenőné, Koltay Imréné, Jesse Gyu-
láné, Csomor Mátyásné, dr. Förster Kál-
mánné, Szenté Lászlóné, Mayer Vilmos-
né, Paukó Andrásné, stb. stb. Minden-
nemű támogatásért hálás köszönetet mond
ezuton is a nőegylet elnöksége, de első-
sorban jár a köszönet az acélgári igaz-
gatóságnak és az Olvasóegylet elnöksé-
gének, akiknek jóvoltából az időjárás
kedvezőtlenége következtében is meg-
tartható volt az ünnepség.

A Szent Erzsébet nőegylet
hálás köszönettel nyugtázza a június 14-
ére folytatódólagosan beérkezett adomány-
okat: Vitéz Donáthy Győző egy női ka-
bát, Mayer és Ungár cég 2 kg. szeren-
csi kakaó, Budapest-Salgótarjáni Gépgyár
és Vasöntő 6 drb. zománcedény, 1 dió-
1 mák-1 husorló, Szabó István 1 üveg
likör és 1 üveg cognac, Kárpáthy Ödön-
né 3 pengő, Petonszky Lászlóné 1 drb.
gyümölcsöstál, Révai Sándorné 1 csomag
szappan és mosópor, Dr. Holics Endré-
né 1 drb. festmény, rézkarc, 1 bőrci-
garettatárca, Kiss Lajosné 1 üveg pezsgő,
Keller Sándorné 5 P., Kainer Mór 2 drb.
virágváza, Hangya 1 doboz különböző
nyereménytárgy és cukorka, Nagy Jó-
zsefné, Ligetvendéglő tulajdonos 10 P.,
Salgótarjáni Üveggyár R. T. Igazgatósá-
ga 6 drb. váza, 6 drb. teás csésze, 6
drb. mocca csésze, 1 beélt készlet, 1
tészta készlet, 2 drb. ecet-olajos üveg,
4 drb. hamutartó, Lénárd Károlyné 1
drb. csiszolt vizes korsó 6 pohárral,
Salgótarjáni népbank 10 P., Szűcs Róbert
5 P., Mariska kalapszalón 5 kg. nullás
liszt, Klein márkusz cég 5 kg. sárgabor-
só, Römer Árpád 4 drb. nyakkendő,
Bolyki József 4 kg. 0-ás liszt, 2 doboz
keksz, Friedmann cég 1 drb. nyakkendő,
2 drb. sport sapka, Végh Kálmán 2
könyv, Elsner Bertalan 1 torta, Duda
Lajos 1 torta, Dr. Jánossy Ödönne 1
pár tyúk, Szécheny-Szabó Vilmosné 2
drb. gyönygytyúk, 15 liter bab, Ponyi
Sándor hentes 50 pár friss virslit, Krup-
pár Gézné 2 drb. kacska, Jankovich
Miklós 1 bárány, ifj. Luby Zoltán 1 bá-
rány, Bartha Rezső 1 villanyfőzőgép,
Salgótarjáni Köszönbánya élelmetára 20
kg. szendvicskenyér, Krajcsovics Gyula
20 kg. kenyér, Takács József 20 kg.
kenyér, Gólián András 20 kg. kenyér,
a Szent Erzsébet nőegylet tagjaitól nagy
számban torták, sütemények és gyümöl-
csök. Az Ur Isten áldása szálljon a ne-
meslelkű adakozókra.

Színház. Radó László színelgazgató
egymás után hozza színre a fővárosi
színházi szezon legsikeresebb darabjait.
Szombaton a Budapest—Wien zenés vig-
játéknak tapsolt a közönség, amelyben
Erdész Irén és Mórócz Baba pompás
táncsámai, Sugár Jenő mókái és Szabó
F. László intelligens játéka tetszeltek
legjobban. Hétfőn az Uri lány került
színpadra színpadon R. Szoko-
lay Etával a címszerepben, akinek töké-
letes alakítása valóságos élmény volt a
megjelentek számára. Kedden eredeti
operettbemutatót adott a színház: Sárosy

KÖRISBOGAR, HÁRSFAVIRÁG, ANYARÖZS

és egyéb gyógynövényekért mindig a leg-
magasabb árat fizet és előnyös kéz-
pénzlebonnyolást biztosít a — — —

PANTODROG MAGYAR GYÓGYNÖVÉNY R-T.

— Budapest, IX., Ferenc-körút 35. —
Mintázott árajánlatot kérünk!

Mihály, a társulat szimpatikus szerelmes
színészének sikerült alkotását. A címe:
Egy bolond 100-at csinál. A nagyszerű
jellem és helyzetkomikumok elejétől vé-
gig a legjobb hangulatban tartották a
nézőket. Kíváncsian várjuk írói készsé-
gének egy másik, bizonyára szintén ki-
tűnő munkáját, a pénteken színre kerülő
Huszárszerelmet. Csütörtökön megint új
darabot mutatott be a színház, László
Aladár vígjátékát: „Egy nő, akinek mult-
ja van” címmel. A jó kiszólásokban bő-
velkedő darabon sokat mulatott a kö-
zönség. Az elmúlt hét műsora ismét bi-
zonyosságot tett amellett, hogy Radó László
ez évi színegyüttese a legjobb, amit ed-
dig Salgótarjánban láttunk. Mert a régi,
kipróbált és közkedvelt erők mellett nagy
nyeresége színháznak és közönségnek
egyaránt Erdész Irén, Szabó F. László,
Sugár Jenő, Losonczy Dénes, Burányi
Albin és kitűnő színésznőnek indult Ra-
dó Tinti is. Szombaton „Mese a Grand-
Hotel”-ben című operettben kedves ven-
dége lesz Salgótarjánnak ÁGAI IRÉN
személyében, akit Salgótarján közönsége
különösen a legsikerültebb magyar fil-
mekről ismer előnyösen. Tekintettel a
színtársulatnak már rövid ideig tartó ven-
dégcsereplésére és a mozi nyári szünet-
jére, egy jó tanácsot adhatunk olvasóink-
nak: elmenni, megnézni minden előadást.

**Vasárnap 21-én filléres gyors ér-
kezik Budapestről hozzánk. A város kö-
zönsége most is felkészülve, a legnagyobb
szeretettel várja a városunkat mindgyak-
rabban felkereső idegeneket.**

**Hadviseltek a Károly csapatkeresz-
tet ez év július 1-ig kérhetik. Azontul
már nem szereshetők meg. Feltétel: leg-
alább 3 havi tűzvonat szolgálat.**

Filléresgyors a Balatonra. A
Máv igazgatósága Salgótarján közönsége
óhajának eleget teendő f. hó 28. és 27-én
legalább 500 utas jelentkezése esetén a
Balatonra filléres gyorsot indít. Részvé-
tel díj: Utiköltség 5.90 P. Penzió ellátás
6 P. Ellátás nélküli lakás 2.80 P. Jelent-
kezés Peész Árpádnénál és Gultmann
Mátyásnéknál. Állomásfőnökség.

Megnyílt a városi uszoda és
úgy visszavonhatatlanul ránköszöntött a
nyár. Néhány nap óta valóságos kánikula
uralkodik s így nem csoda, ha nap-nap
után mind többen és többen keresik fel
a nagy városi külsejű, tiszta és egésze-
ges vizű városi uszodát, amely a forró-
ság egyedüli ellenszere. De nemcsak a
viz kitűnő, hanem pompás a tágas zöld
gyepes napozó is, ahol úgy a nap sugá-
rait, mint az árnyékok szeretők megtalál-
ják a maguk alkalmas pihenő helyét.
Salgótarjánban tehát megoldódott végre
az uszoda és a strand kérdése is, így
ismét közelebb jutottunk a város és az
üdülőhely fogalmához, ami pedig Salgó-
tarján egy polgárának sem lehet kö-
zömbös.

Salgótarján megyei város polgármesteri
hivatalától.
26519/1935.

A köztemetőben lévő hősi
halottak exhumálása.

Hirdetmény.

A város képviselőtestülete a köz-
temetőben és a régi járványkórház mel-
lett lévő hősi sírok áthelyezését hatá-
rozta el.

Felhívom mindazon hozzátartozó-
kat, hogy az áthelyezéssel kapcsolatos
esetleges kívánságaikat 1936. évi szept-
ember hó 1-ig annál is inkább, terjesz-
ték elő, mert ezen határidő lejártá után
az áthelyezés iránt a hozzátartozók meg-
hallgatása nélkül fogok intézkedni.

Salgótarján, 1936. május 27.

A polgármester helyett
Dr. Figus
főjegyző.

Hízek egy istenben,
Hízek egy harásban,
Hízek egy társi örök igazságban,
Hízek Magyarország feláldozásában.
Amen.

Népművelési verseny Salgótarjánban. Aldozócsüdtörtökön tartotta a város iskolán kívüli népművelési bizottsága Dr. Förster Kálmán polgármester és Oravszky Rezső vm. népművelési titkár részvételével az Ipartestület nagyereményében ezévi népművelési versenyt nagyszámú hallgatóság érdeklődése mellett. A Hitvallás elnevezése után Dr. Vilmon Gyula városi tisztiorvos tartotta meg nagyhatalmú ünnepi beszédét, amelyben a népművelés nagy nemzeti jelentőségéről szólt. Meg kell mutatunk — mondta — hogy élünk, vagyunk, hogy hivatásunk és küldetésünk van Európában nekünk, sorsdöcögött magyaroknak. Azt pedig a magyar dal, a magyar nóta, a magyar zene szépségeivel hirdethetjük leginkább. A dalárdák versenyében, amely nivós küzdelmet hozott, első lett a Bányaiapáros Dalkör 614 ponttal, második a Hirschgyári Dalkör 433 ponttal, harmadik az Üveggyári Dalkör 413 ponttal. A szavalóversenyt Kóbányi Ferenc nyerte. Elvezetett hallgatók a közönség a zeneverseny számait is, amelyben különösen a most szervezett rajkózenekar tűnt ki. A gyermekdózási versenyben az első díjat Csonka Katalin érdemelte ki. De jutalomban részesült Mester Mária, Czuczor Ilona, Tóth András és Bandur Teréz is. A Bányaiapáros Dalkör Vilezál Richárd vezényletével műsorszámot kívül is nagy sikerrel szerepelt több bájos dallal. A bírálók nehéz tisztét Oravszky Rezső népművelési titkár elnöke alatt Andreánszky Imre balassagyarmati reál gimnáziumi tanár, Nagy Lajos selypi cukorgyári tanító, Vadász Bertalan helybeli reál gimnáziumi tanár és Kovács Géza iskolai igazgató töltötték be. A Hymnus elnevezésével ért véget a lélekemelő szép versenynap.

Bányamozgók hírei. A baglyas-aljai és pálfalvai bányamozgók 21-én, vasárnap délután és este a szokott előadásuk keretében bemutatják Karinthy Frigyes kacaglató magyar vigjátékát: BARÁTSÁGOS ARCOT KÉREK, a legjobb magyar színészek: Szőke Szakáll, Szőrényi Éva, Páger Antal, Fenyvessi Éva, Mátrai, Medgyaszay, stb. közreműködésével. Kiegészítő műsor: Boldog pillangó és Micki mint zeneszerző, valamint Magyar világhíradó.

A Salgótarjáni Szent Erzsébet Róm. Kath. Nőegylet által 1936. június 14-én megtartott sorsjáték eredménye: 2, 23, 26, 29, 34, 61, 81, 88, 98, 101, 105, 117, 132, 146, 152, 154, 162, 181, 222, 244, 249, 259, 270, 271, 297, 306, 345, 349, 353, 364, 367, 369, 373, 388, 396, 404, 422, 427, 436, 438, 440, 447, 458, 477, 486, 516, 565, 576, 633, 658, 677, 684, 759, 771, 778, 786, 791, 813, 824, 843, 844, 846, 852, 858, 859, 864, 888, 905, 914, 915, 943, 950, 959, 970, 981, 989, 993, 1016, 1025, 1056, 1098, 1146, 1155, 1163, 1183, 1189, 1214, 1216, 1225, 1226, 1232, 1262, 1266, 1273, 1275, 1285, 1304, 1307, 1315, 1326, 1335, 1364, 1367, 1392, 1397, 1414, 1421, 1439, 1442, 1460, 1481, 1487, 1510, 1512, 1513, 1540, 1548, 1580, 1596, 1598, 1608, 1614, 1633, 1644, 1672, 1673, 1675, 1683, 1686, 1704, 1712, 1729, 1736, 1754, 1771, 1772, 1780, 1785, 1788, 1812, 1853, 1856, 1866, 1873, 1880, 1889, 1897, 1904, 1919, 1935, 1948, 1959, 1963, 1970, 1972, 1973, 2003, 2008, 2010, 2012, 2020, 2023, 2028, 2034, 2036, 2039, 2046, 2059, 2063, 2080, 2081, 2085, 2093, 2100, 2103, 2108, 2113, 2132, 2144, 2146, 2147, 2148, 2166, 2199, 2202, 2212, 2227, 2238, 2249, 2264, 2266, 2302, 2314, 2335, 2340, 2345, 2361, 2369, 2378, 2380, 2402, 2422, 2447, 2473, 2482, 2490, 2492, 2496, 2518, 2527, 2534, 2538, 2542, 2550, 2555, 2586, 2620, 2626, 2643, 2691, 2700, 2718, 2728, 2747, 2767, 2770, 2772, 2782, 2784, 2795, 2796, 2801, 2812, 2826, 2840, 2863, 2864, 2888, 2892, 2904, 2905, 2929, 2939, 2942, 2968, 2972, 2973, 2974, 2980, 2988.

Felhívás a volt frontkatonákhoz. A M. Kir. miniszter ur a Fortharcos Szövetség Országos Elnökségének előterjesztésére 546/Eln. 8/1936 sz. rendeletével Károly csapatkereszt és sebesülési érem viselésére jogosító igazolványok igénylésének végső határidejét 1936. június 30-ig meghosszabbította. Az Országos Frontharcos Szövetség felhívja azon frontkatonákat, akik a Károly-csapatkereszt viselésére igény jogosultak, de a Károly-csapatkereszt viselésére jogosító igazolvány bármely oknál fogva nincsen birtokukban, forduljanak kérelmekkel az illetékes Vármegyél, vagy Városi Testnevelési és népgondozó felügyelőségekhez. A kérvényhez mellékelendő két volt frontkatonának a hatóság (kat. állomásparancsnokság, polgármesteri hivatal, közs. előjáróság) előtt tett olyan eskü alatti vallomása, amelyben az illetők igazolják azt, hogy az igénylő frontharcossal legalább 12 héttel együtt teljesítették fegyveres arcvonalbeli szolgáltatást és ez idő alatt útközben is voltak. Akik a megállapított feltételek elérése előtt hadifogságba jutottak és a világháború befejezése után jöttek haza, azok kérvényeikhez a fogolytábor leszerelési igazolványát csatolják. Akik sebesülésük miatt nem töltötték ki a kellő időt, azoknak igazolni kell felülvizsgálati lelettel, vagy rokkant egyéni lappal azt, hogy sebesülésükből kifolyólag harctéri szolgálatra alkalmatlanná váltak. A két utóbbi esetben a tanuvallomásokat csatolni nem szükséges. Erkölcsei bizonyítvány minden esetben csatolandó. Az Országos Frontharcos Szövetség felhívja a volt frontkatonák figyelmét arra, hogy az Országos Frontharcos Szövetségnek, mint a volt frontkatonák egyetlen elismert érdekvéviselői szervének csakis azok a frontkatonák lehetnek tagjai, akik a harctéri kitüntetések közül legalább a Károly-csapatkereszt viselésére igény jogosultsággal bírnak, azt igazolni tudják és büntetlen előéletűek. A sebesülési érem megszerzésére vonatkozó eljárás azonos a Károly-csapatkeresztével. A nyilatkozatban feltüntetendő, hogy az illető, mikor, hol és milyen testrészen és mitől sebesült meg. Ha valaki azonban katonai okmánnal igazolni tudja a sebesülését, úgy nem szükséges a két tanúnak a hatóság előtt felvett nyilatkozata. A részletes tudnivalókról készséggel adnak felvilágosítást a közégi előjáróságok, városokban a polgármesteri hivatalok, vagy pedig a Frontharcos Szövetség helyi, vagy legközelebbi alakulatai Budapest 1936. június hó. Országos Frontharcos Szövetség Országos Elnöksége.

SPORT

A Corinthian-díj

ez évi döntő küzdelmei kissé eltolódtak. Tavaly ilyenkor már az SBTC tulajdonába került a legnagyobb magyar futballvándordíj, míg most 7 csapat áll még a döntő küzdelmek előtt. Ezek: az SBTC, SSE, Szegedi AK, Tokodi ÚSC, Nagykanizsai ZTE, Postás és az Orosházi TK.

A döntőküzdelmek párosítása a következő:

Elődöntő: a., SBTC—Postás
b., SzAK—OTK
c., NZTE—TUSC
d., SSE—Gyulai AC 5:3

Középdöntő: A., a—b
B., c—SSE

Döntő: A—B

Amint a sorsolásból látnuk, lehetséges az az eset, hogy a két tarjáni csapat, az SBTC és a SSE vivja meg egymással a díj döntő mérkőzését, illetve előbb, mint a döntőben nem is kerülhetnek össze. Hogy azonban itt összekerüljenek előbb meg kell nyerniök az előző középdöntő mérkőzést. A SSE egy lépéssel már előbbre van, mint az SBTC, mert már győztesen átljutott a Gyulai AC elleni elődöntő mérkőzésén. Már csak egy ellenfelet kell legyőznie (az NZTE-TUSC győztesét), hogy a döntőbe jusson, míg az SBTC-nek kettőt. (Postás és a SzAK-OTK győztesét.) Az ellenfelet tekintve mégis az SBTC-nek kell adnunk a döntőbe jutáshoz a nagyobb esélyt.

Az SBTC kiesett a Nemzeti Ligából a SSE nem került be, sőt Észak-bajnoka sem lett. E sikertelen szereplések után, némi kárpótlás lenne, ha két csapatunk legalább a Corinthian-díj mérkőzések során érne el sikereket és küzdhetne egymással a döntőben ezért az országos nagy vándordíjért.

II. osztály.

Pálfalva: PBÜSE II.—SBTC „Ü” 6:2 (3:1)
Kisterenyi: SSE II.—KBSE 4:0 (2:0)
Hatvan: BSE—HAC 1:0 (0:0)

Kölyökmérkőzés.

SSE kölyök—Somosi ISE II. 4:0 (0:0)

Telefon szám: 46. **SALGÓ SERLEG CSOPORT** Telefon szám: 46.
mint ÉLASZ. Mátraidéki III. osztály

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hivatalos helyiség: Salgótarján, Fő-utca 244. szám. — Kélli. TÁBORI GYULA MŰHÁZ.

Intéző és Fegyelmi Bizottság.

Kivonat a Bizottság június hó 16-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

A Bizottság KAC beadványát a KAC—ZTC mérkőzés tárgyában a következő ülésen tárgyalja. Egyben felkéri a BT-t hogy a június hó 7-i KAC—ZTC mérkőzés birójelentését, mely eddig még nem érkezett be, mielőbb megküldeni szíveskedjék.

Felkéri Donovál Gyula SSCs pénztárost, hogy ép úgy az MLK-nak, mint mindazoknak, akiknek az Intézőbizottság és a felelővíteli bizottság az óvás vagy felelővítési díjakat visszautalta, ezen díjakat az illető egyesületeknek fizesse vissza.

A ZTC beadványában felhozott indokait nem veheti figyelembe, mert nevezett egyesületnek tekintélyes számban van leigazolt játékos. Ezért a június 14-re kitűzött VAC—ZTC mérkőzés 2 pontját 0:0 gólaránnyal VAC javára írja ZTC meg nem jelenése miatt.

KAC beadványában felhozott indokait tudomásul veszi és a június hó 21-re kisorsolt KAC—SFC mérkőzésen való megjelenés kötelezettsége alól felmenti.

Június hó 14-re kitűzött PBTK—HSE mérkőzés 2 pontját 0:0 gólaránnyal PBTK javára írja, HSE meg nem jelenése miatt.

SISE kérésére és költségére Guth Géza bizottsági tag urat küldi ki hivatalos küldöttként a június 21-iki ZISE—SISE mérkőzésre.

Tudomásul veszi HSE-nek a június 21-i ETK—HSE mérkőzésének megindokolt lemondását s így a mérkőzés 2 pontját 0:0 gólaránnyal ETK javára írja.

A NOSE bejelentését a június 21-i NOSE—SAC mérkőzés lemondása tárgyában indokainál fogva tudomásul veszi s így a mérkőzés 2 pontját 0:0 gólaránnyal SAC javára írja.

Szabó István SISE játékos büntetését a kiállításal kitöltöttnek veszi.

A Bizottság előbbi idevonatkozó határozatából kiindulva, Fűkkő Alajos SAC játékos játékjogát visszaadja.

Június hó 21-i mérkőzések beosztása.

Egyesület	Óra	Pálya
ZISE—SISE	5	ZISE
SBTC B—JTC	3	SBTC
KBSE—PBÜSE Ak.	3/43	KBSE
BSE—MRTK	4	BSE
VAC—KSE	3	VAC
PBTK—KBTK	1/211	PBÜSE
SBTC F.—SBTC T.	1	SBTC
BSE Rau—MTE	1/24	BSE R

Igazolja a következő mérkőzéseket:

ZISE—JTC 6:0 SISE—SAC 5:2
NOSE—SBTC B 4:0 KBSE—SBTC L 2:1
PBÜSE A.—BSE 7:0 MTK—MLK 7:2
ETK—BSE Rau 2:0 KSE—KBTK 4:1

MTE—PBTK 4:0
BSE Rau—PSE 0:0 gólaránnyal BSE Rau javára. SBTC Forgács—PSE 0:0 gólaránnyal SBTC Forgács javára.

Gyöngyösi Aladár elnök Tábori Gyula főtitkár

Egyesbíró.

Az egyesbíró az alább megnevezett játékosok igazolását eszközölte:

Pálfalva-Bányatelepi Testedzők Köre: Gyetvai István 613.

Karancsaljai Atlétikai Club: Kaposvári Jenő 614, Hegedűs Gáspár 615.

Baglyasaljai Sport Egyesület: Takács Pál 616.

SBTC B: Eckhardt Károly 617.

SBTC Levente: Jecsmenik Ferenc 618.

Kisterenyi Bányatelepi Sport Egyesület: Füstös Dezső 619, Fekete László 620, Seberényi B. Dávid 621.

Pásztói Sport Egyesület: Magyar Kálmán 622.

SBTC Törökves: Füleki János 623. Pálfalva Bányatelepi Testedzők Köre: Raport Mihály 624.

Karancsaljai Atlétikai Club: Bodor Gergely 625.

Zagyvarónai Torna Club: Angyal János 626.

Vizslási Atlétikai Club: Vince József 627.

SBTC Törökves: Bacsik Nándor 628. Nagybátonyi Olvasó és Sport Egyesület: Bezzeg József 629.

Etesi Torna Kör: Horváth József 630, Terjéki András 631, Varga Béla 632.

Kazár-Bányatelepi Testgyakorlók Köre: Svantner Gyula 633, Vodoszlowski Lajos 634, Szabó István 635.

Kazári Sport Egyesület: Bozsik Lajos 636, Sándor Gáspár 637.

Horthytelepi Sport Egyesület: Pintér Sándor 638.

BSE Rau: Liska Vencel 639, Maczhinyák András 640.

SBTC Forgács: Molnár István 642, Farkas Sándor 643, Janosek Antal 644, Angyal Jenő 645.

MOVE Recski Testgyakorlók Köre: Nagy Mátyás 646.

Kisterenyi Bányatelepi Sport Egyesület: Koós Puzsai István 647.

SBTC Törökves: Keresztes István 648.

Kisterenyi Bányatelepi Testgyakorlók Köre: Varga Gyula 649.

SBTC Törökves: Gyebnár József 650.

Kazár-Bányatelepi Testgyakorlók Köre: Galló József 651.

SBTC Forgács: Győre János 652, Verbovszki Nándor 653.

SBTC B: Szlák Lajos 654, Kovács József 655, Diósi István 656, Kolaj János 657.

Somoskőújfalui Ifjúsági Sport Egyesület: Csarba Zoltán 658.

Pálfalva Bányatelepi Testedzők Köre: Nagy József 659.

Baglyasaljai Sport Egyesület: Bagácsi János 660.

Június hó 21-re kitűzött MLK—SBTC Levente mérkőzés elhalasztását MLK indokolt kérésére tudomásul veszem.

Tábori Gyula egyesbíró.

Hol vásárolhatnak

kedvezményesen a Magyarország előfizetői?

A kliring-akciókban szereplő cégek névsora:

Autóforgószalag:

MATEOSZ, Németh Dezső, Fő-utca 59. (1 százalék)

Drogéria és fényképezési szaküzlet:

Boltos drogeria, Fő-utca 27. (5 százalék)

Épület- és bútorkészítés:

Simon Aladár, Kassai-utca 7. (5 százalék)

Új. Patay István, Fő-utca 44. (5 százalék)

Épület- és díszmunkázás:

Kovács Nándor, Fő-utca 28. (5 százalék)

Fényképezési műterem:

Kindl Gyula, Fő-utca 45. (10 százalék)

Iparművészeti, szőpművészeti és kézimunkaüzlet:

Gál Ferenccé, „Magyar Bolt”, Fő-utca 27. (3 sz)

Könyv- és papírkészítés:

Könyvnyomda és könyvkötészet:

Végh Kálmán, „A Munka” Lapvállalat. (5 sz)

Lakatos, vízvezeték- és kőszobrászok:

Molnár József János, Karancs-utca 23. (5 százalék)

Szállítás:

MATEOSZ, Németh Dezső, Fő-utca 59. (1 százalék)

Szobrász és mázoló:

Zagyvarónai, Kassai-utca 6. (5 százalék)

Uri, női és ortoped cipő:

Noszáli Pál, Salgó-utca 13. (5 százalék)

Urakabó:

Hettich Péter, Fő-utca Friedmann-ház. (5 százalék)

Tóth Béla, Széna-tér 2. (5 százalék)

Vaskereskedő:

Kovács Gyula, Fő-utca 47. (3 százalék csak háztartási cikkek után)

Festő és vegyértékes:

Szilágyi Sándor, Fő-utca (5 százalék)

Fűszerkereskedő:

Nagy István, Karancs-utca 37. (3 százalék)

Fenti cégek a Magyarország kliringszervényeit a feltüntetett százalék arányában készpénz gyanánt fogadják el.

Rendelje meg a Magyarorságot, — a kliring-akciók szelvényrendszerrel ingyen jut a legjobb és legmagyarabb fővárosi naplaphoz. Forduljanak kiadóhivatalunkhoz, Budapest, VI. Aradi-utca 8.

Hirdessen!

A Munka

politikai hetilapunk!!!